

Brisele, 31.maijs, LETA--EUOBSERVER. Eiropas Savienības (ES) fondu līdzekļu piešķiršana nabadzīgāko dalībvalstu un reģionu attīstībai pēc 2020.gada var kļūt atkarīga no tādiem politiskiem nosacījumiem kā likuma varas respektēšana un ekonomisko rekomendāciju ievērošana, otrdien paziņoja ES budžeta komisārs Ginters Etingers.

Preses konferencē Etingers pavēstīja, ka apsver iespēju nākamajā ES ilgtermiņa budžetā laikam no 2021. līdz 2027.gadam ieviest "pastiprinātus" šāda veida nosacījumus.

Viņš piebilda, ka Eiropadomē, kur pārstāvētas dalībvalstu valdības, "ne visi ir pārliecināti" par visu ES kohēzijas fondu finansēto programmu ekonomisko jēgu.

"Daudzi projekti ir ļoti saprātīgi, un tiem ir nepārprotama pievienotā vērtība", taču citi ir naudas izniekošana, atzina Etingers, norādot, ka jāpastiprina kontrole pār to, kā dalībvalstis šos līdzekļus izlieto.

Viņš piebilda, ka pirmā no iespējām būtu izmantot ikgadējās Eiropas Komisijas (EK) ekonomiskās rekomendācijas dalībvalstīm, kas kļūtu par "saistoši dokumentu".

Piemēram, ja rekomendācijās tiktu atzīts, ka konkrētais dalībvalstij ir "ļoti vāja digitālā infrastruktūra", tad šī dalībvalsts varētu prasīt ES līdzekļus platjoslas datu pārraides tīkla attīstīšanai.

Jau iepriekš paredzot, ka šīs ieceres var izsaukt asu kritiku, Etingers steidza uzsvērt, ka šīs rekomendācijas esot "demokrātiskas", jo EK tās tikai publicē, bet apstiprina pašas dalībvalstis.

Tas arī, viņaprāt, attaisnotu iespējamo nosacījumu izvirzīšanu.

Taču viņš spēra soli vēl tālāk, izejot ārpus ekonomikas sfēras un saistot kohēzijas fondus ar likuma varu.

Lai gan komisārs atzina, ka tas esot "politiski delikāts" jautājums, viņš paziņoja, ka EK vērtēšot dalībvalstis ne tikai pēc to ekonomiskajiem rādītājiem.

Ar ideju izvirzīt stingrākus noteikumus ES līdzekļu piešķiršanai nākušas klajā arī dažas dalībvalstis, kā arī Eiropas Parlamenta deputāti, kas uzskata, ka, piemēram, Ungārija un Polija neesot izrādījušas pietiekamu "solidaritāti", atsakoties uzņemt patvēruma meklētājus EK uzspiestās kvotu sistēmas ietvaros.

"Valstis nedrīkst saņemt tik daudz [naudas], ja tās neievēro ES tiesību normas," vēl martā paziņoja EP deputāte Sesīlija Vikstrema, kas pārstāv Zviedriju un ir atbildīga par ES patvēruma piešķiršanas sistēmas reformu izstrādi.

Arī Austrijas kanclers Kristiāns Kerns martā sniegtā intervijā vācu laikrakstam "Die Welt" uzsvēra, ka dalībvalstis, kuras "uz savu kaimiņu rēķina izvairās risināt migrācijas vai nodokļu dempinga problēmas", nedrīkst turpmāk saņemt maksājumus no Briseles.

Jautājums par ES līdzekļu tērēšanu kļuvis asāks arī tādēļ, ka Lielbritānija nolēmusi izstāties no bloka, kas izraisīs ievērojamu ES rīcībā esošo līdzekļu samazināšanos.

Nākamā ilgtermiņa budžeta projektu, kas būs pirmais ilgtermiņa projekts bez Apvienotās Karalistes piedalīšanās, EK gatavojas publiskot vai nu vēlāk šogad, vai arī nākamgad.

Etingers norādīja, ka saprātīgāk būtu nākt klajā ar "reālistisku projektu" nākamā gada vasarā, kad varētu tajā jau ņemt vērā "Breksita" sekas, kā arī tā dēvētā "baltās grāmatas procesa" rezultātus, kam būtu jāformulē ES nākotnes attīstības ceļš.